

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 20/2024)

София, 29 май 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 23.05.2024 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с основни пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: *Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.*

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 23.05.2024 г.

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

По оперативни данни, към 23 май 2024 г. площите за реколтиране с пшеница са с 3,9% по-малко спрямо отчетените по същото време на 2023 г. По-чувствително намаление на годишна база се наблюдава при площите с маслодайна рапица (с 19,3%) и ръж (с 21,8%), докато тези със зимен ечемик и тритикале нарастват съответно с 36,2% и 25,2%.

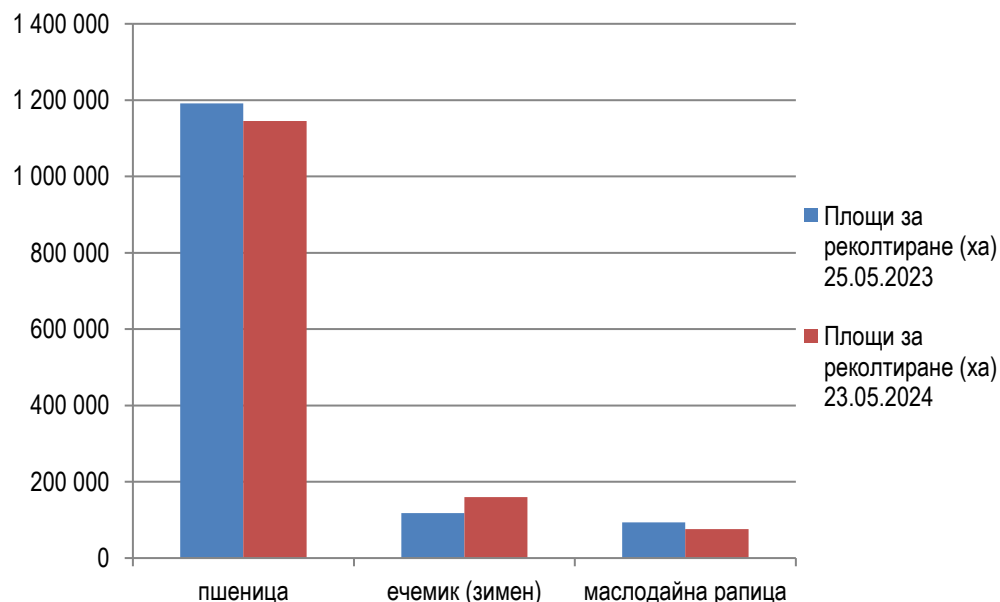
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 23.05.2024 г., ха

	25.05.2023	23.05.2024	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 191 556	1 145 150	-3,9%
ечемик (зимен)	117 510	160 041	36,2%
маслодайна рапица	93 749	75 659	-19,3%
ръж	7 966	6 226	-21,8%
тритикале	13 493	16 899	25,2%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 23.05.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Засети площи с основни пролетници

При основните пролетни зърнени и маслодайни култури е налице увеличение на засетите площи спрямо година по-рано - при царевичата за зърно - с 0,2%, при пролетния ечемик - със 7,5% и при маслодайния слънчоглед - с 12,7%.

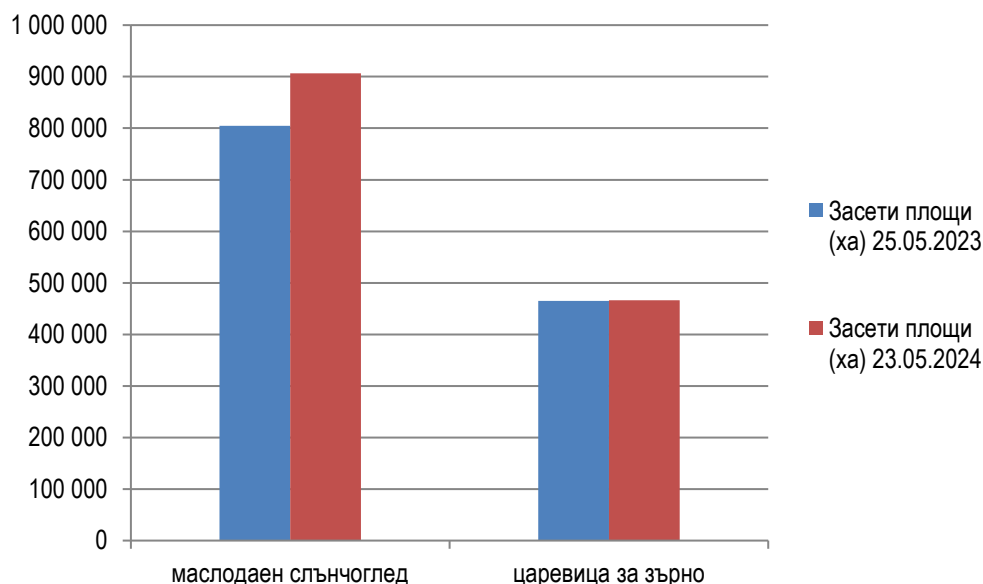
На този етап разсадените площи с тютюн от типовете „Ориенталски“ и „Вирджиния“ са съответно с 28% и два пъти над нивото отпреди една година, а тези с тип „Бърлей“ - с 28,2% по-малко.

Засети площи с пролетници към 23.05.2024 г., ха

	25.05.2023	23.05.2024	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	804 385	906 320	12,7%
царевица за зърно	464 983	465 919	0,2%
пролетен ечемик	1 436	1 543	7,5%
тютюн Ориенталски	1 296	1 659	28,0%
тютюн Вирджиния	124	89	-28,2%
тютюн Бърлей	88	193	119,3%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 23.05.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Последните оперативни данни сочат увеличение на годишна база на откритите площи, засадени с пипер, домати, дини и пъпеши в границите от 25,9% (пипер) до 97,1% (пъпеши). Засега по-малко са засадените площи на открито с картофи (с 6,7%), краставици (с 8,7%) и зеле (с 31,9%).

При значително по-бърз темп на прибиране на продукцията през настоящата кампания, към момента добитите количества краставици, ранно зеле и картофи изпреварват няколкократно миналогодишните.

Общото производство на домати и краставици в оранжерииите от началото на годината досега е съответно с 49,7% и 41,8% повече на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 23.05.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	25.05.2023	23.05.2024	25.05.2023	23.05.2024	25.05.2023	23.05.2024	25.05.2023	23.05.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	4 924	4 592	30	98	504	1 558	1 680	1 590	-6,7%	226,7%	209,1%	-5,4%
Зеле	254	173	14	35	236	692	1 686	1 977	-31,9%	150,0%	193,2%	17,3%
Дини	2 214	3 292	-	-	-	-	-	-	48,7%	-	-	-
Пъпеши	788	1 553	-	-	-	-	-	-	97,1%	-	-	-
Пипер на открито	610	768	-	-	-	-	-	-	25,9%	-	-	-
Домати на открито	605	823	-	-	-	-	-	-	36,0%	-	-	-
Краставици на открито*	173	158	-	-	-	-	-	-	-8,7%	-	-	-
Ягоди на открито	898	850	143	424	464	1 984	324	468	-5,3%	196,5%	327,6%	44,4%
Домати в оранжерии	372	352	72	76	1 746	2 614	2 425	3 439	-5,4%	5,6%	49,7%	41,8%
Краставици в оранжерии	246	241	101	129	5 695	8 078	5 639	6 262	-2,0%	27,7%	41,8%	11,0%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

* вкл. и корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Към 23 май 2024 г. са прибрани 2,4 хил. тона череша. Количеството е значително над отчетеното по същото време на 2023 г., главно вследствие на по-ранното узряване на реколтата през настоящата година, като засега се наблюдава и по-висок среден добив.

Площи и производство от трайни насаждения към 23.05.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	25.05.2023	23.05.2024	25.05.2023	23.05.2024	25.05.2023	23.05.2024	25.05.2023	23.05.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	10 600	10 245	36	753	100	2 388	278	317	-3,3%	1991,7%	2288,0%	14,0%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

През изминалата седмица стартира беритбата на малини в област Сливен.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

В резултат на съчетание от по-ранно реколтиране на площите и повишение на средния добив, на този етап продукцията от маслодайна роза изпреварва многократно миналогодишната.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 23.05.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	25.05.2023	23.05.2024	25.05.2023	23.05.2024	25.05.2023	23.05.2024	25.05.2023	23.05.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	5 110	4 790	1 184	4 358	865	8 014	73	184	-6,3%	268,1%	826,5%	152,1%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 19/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2024 г.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 22 май 2024 г. е налице леко повишение на средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), царевица и слънчоглед в рамките на 0,6% - 1,6% на седмична база. Без промяна остава цената на ечемика.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 22.05.2024 г., лв./тон без ДДС

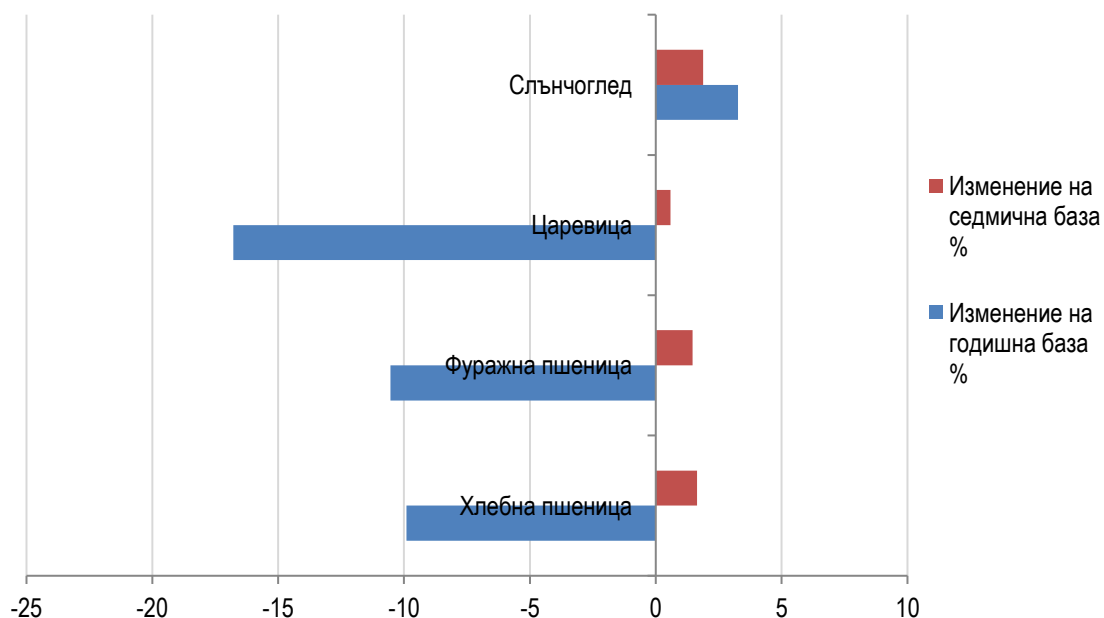
	25.05.2023	15.05.2024	22.05.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	414	367	373	-9,9	1,6
Фуражна пшеница	389	343	348	-10,5	1,5
Ечемик	*	343	343	-	0,0
Царевица	417	345	347	-16,8	0,6
Слънчоглед	733	743	757	3,3	1,9
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

Поевтиняването на основните зърнени култури спрямо година по-рано се свива до 16,8% при царевицата и около 10% при пшеницата. Цената на слънчогледа вече изпреварва с 3,3% миналогодишната.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
22.05.2024 г.**

3.2 Плодове и зеленчуци

При предлагането на плодове и зеленчуци на тържищата в страната се отчитат разнопосочни седмични ценови колебания. Средните цени на едро на картофите, вносните краставици, зелето и оранжерийните домати намаляват в рамките на 4%-12,4% спрямо предходната седмица, докато оранжерийните краставици и вносните ябълки поскъпват, съответно с 0,4% и 3,6%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 23.05.2024 г., лв./кг

	26.05.2023	17.05.2024	23.05.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,51	1,50	1,44	-4,6	-4,0
домати (оранжерийни)	3,34	3,39	2,97	-11,1	-12,4
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,81	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	3,03	2,79	2,80	-7,6	0,4
краставици (внос)	2,37	2,24	2,13	-10,1	-4,9
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	4,32	*	*	-	-
зеле	1,28	0,96	0,88	-31,3	-8,3
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-

	26.05.2023	17.05.2024	23.05.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
череша	*	*	*	-	-
ябълки (внос)	1,73	1,68	1,74	0,6	3,6
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към 23 май 2024 г. всички основни зеленчуци се търгуват на по-ниски цени, отколкото по същото време на миналата година. По-значително е поевтиняло зелето – с 31,3%, а умерено – картофите (с 4,6%), краставиците (със 7,6% българските и с 10,1% вносните) и българските оранжерийни домати (с 11,1%). Цената на едро на вносните ябълки е с незначителните 0,6% над нивото отпреди една година.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 23.05.2024 г.

